

Besluitformulier

Ruimtelijke & Economische Ontwikkeling

Zaaknummer : 274462 Datum : 8 juli 2019	Opsteller : R.J. Heijne
Onderwerp: Vervoerplan 2020 concessiegebied Zuid-Holland Noord	
Besluit: • Kennisnemen van het vervoerplan 2020 van Arriva; • Het vervoerplan 2020 te plaatsen op de lijst ingekomen stukken voor de gemeenteraad.	

Publiekssamenvatting

Het college neemt kennis van het vervoerplan 2020 van Arriva. In dit vervoerplan voor de bus staan voor de gemeente Alphen aan den Rijn een aantal wijzigingen op stapel. Zo komt er een extra stadsbus bij, lijn 5, die naar het Archeon en bedrijventerrein De Schans rijdt. Verder wijzigt buslijn 187 (Oegstgeest-Boskoop zowel in schema (minder frequent) als in route (snellere verbinding richting Leiden centraal). De buslijnen 1 en 2 blijven voorlopig nog rijden in het voetgangersgebied van het centrum van Alphen aan den Rijn.

Inleiding

Elk jaar wordt het vervoerplan van Arriva vastgesteld door de stuurgroep Concessie Zuid-Holland Noord. Dit vaststellen gebeurt nadat onder andere gemeenten de gelegenheid hebben gekregen wensen in te dienen. Het voorliggende plan is in juli 2019 besproken in de stuurgroep. Daarna is er nog een aanpassing geweest in de dienstregeling, specifiek voor de gemeente Alphen aan den Rijn (zie verderop). Het vervoerplan levert voor de gemeente Alphen aan den Rijn enkele aanpassingen op waarop verderop nader wordt ingegaan.

Daarnaast zijn in het coalitieakkoord Groene stad met lef! twee zaken benoemd die een relatie hebben met openbaar vervoer:

1. Er komt een onderzoek naar het weren van de bus in het stadscentrum. De bereikbaarheid van het centrum van Alphen aan den Rijn is randvoorwaarde.
2. Er komt een onderzoek naar het optimaliseren van de bereikbaarheid van Archeon en Avifauna.

Beide afspraken uit het coalitieakkoord hebben wij ingebracht en besproken met Arriva. Dit uiteindelijk geleid tot de volgende conclusies:

1. **Weren bus uit het centrum:** wij stellen het college voor de bus te handhaven tot in ieder geval het einde van de huidige concessieperiode.
2. **Bereikbaarheid Archeon en Avifauna:** De bereikbaarheid van Archeon verbetert door het instellen van een nieuwe stadsbuslijn (lijn 5) tussen het station, Zeeman en Archeon.

Op beide conclusies worden hieronder nader ingegaan.

1. Bus door het centrum van Alphen aan den Rijn.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat er een onderzoek komt naar het weren van de bus in het stadscentrum. De bereikbaarheid van het centrum van Alphen aan den Rijn is daarbij een randvoorwaarde. Deze wens hebben wij besproken met Arriva. Zij hebben onderzocht welke opties mogelijk zijn binnen het huidige PvE en concessie om het centrum van Alphen aan den Rijn te ontzien (zie ook de bijgevoegde notitie).

Bevindingen:

Frequentie

- Uit het onderzoek van Arriva komt naar voren dat sinds enkele jaren de busfrequentie in het voetgangersgebied flink is afgenomen. Ten tijde van het ondertekenen van het convenant Versterking economische positie centrum Alphen aan den Rijn in 2015 reden hier de bussen 1, 2 en 169 en eerder bus 147. Daarnaast reden in die periode tijdelijk meer bussen deze route in verband met de afsluiting van de Julianabrug. Dit bracht begrijpelijk veel overlast met zich mee voor bezoekers van het voetgangersgebied in het centrum. Na die periode is het aantal ritten door het centrum flink teruggebracht. Het huidige aantal bussen is nu 4 per uur van uitsluitend de stadsdienst 1 en 2.
- Uit een gesprek dit voorjaar met de voorzitter van het centrummanagement kwam naar voren dat de bus uit het centrum nog steeds een wens is, ondanks de verlaging van de frequentie. De opvatting is dat het rijden van de bus in het voetgangersgebied ten koste gaat van de kwaliteit en beleving en daarom niet thuishoort in dit gebied.

Verkeersveiligheid:

- Uit onze gegevens blijkt dat er sinds 2014 26 ongevallen geregistreerd zijn in het centrumgebied, hier was géén bus bij betrokken. Veelal ging het om eenzijdige ongevallen met de fiets, of een botsing/flankering tussen brommers/snorfietsen en fietsers.
- Uit een gesprek met de wijk-BOA blijkt dat er door hem geen onveiligheid wordt ervaren door het rijden van de bus door het centrumgebied. Er wordt gewacht door de chauffeurs na het sluiten van de brug, totdat de fietsers de brug over zijn. Enige knelpunt zou liggen in de bocht bij de Mc Donalds. Hier is de bocht wel krap maar ook hier vinden geen ongevallen met de bus plaats.

Notitie Arriva (zie bijlage)

- Arriva geeft aan dat zij geen mogelijkheden zien om de bussen 1 en 2 anders te laten rijden zonder afbreuk te doen aan de bereikbaarheid van het centrum of zonder verlies van passagiers.
- Het minst slechte alternatief dat door Arriva wordt voorgesteld leidt tot een grotere loopafstand naar de Aarhof, waarmee de bereikbaarheid van het centrum wordt verslechterd. De bereikbaarheid van het centrum van Alphen aan den Rijn is een randvoorwaarde in het coalitieakkoord Groene stad met lef!

De nieuwe concessie biedt de mogelijkheid op opnieuw het lijnennet onder de loep te nemen. De wens van de huidige coalitie om het voetgangersgebied busvrij te maken is aan Holland Rijnland meegedeeld middels de raadsbrief van 8 juli 2019 (nr. 243298).

Gelet op bovenstaande wordt geadviseerd de huidige busfrequentie door het voetgangersgebied in tact te houden, in ieder geval tot het einde van de huidige concessieperiode (2022) en bij de nieuwe vervoerder te pleiten voor het busvrij maken van het voetgangersgebied in het centrum, zonder afbreuk te doen aan de bereikbaarheid hiervan.

2. Vervoerplan en de bereikbaarheid van Archeon en Avifauna.

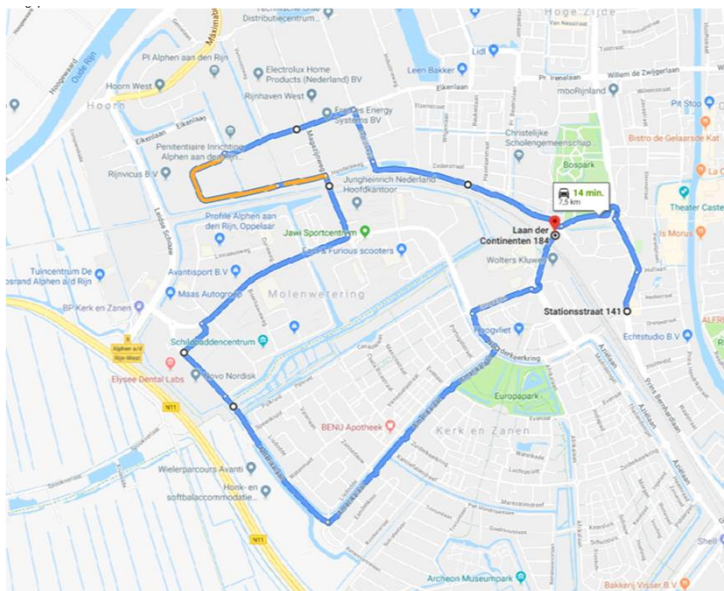
Het vervoerplan 2020 (zie bijlage) bevat de volgende aanpassingen:

- Lijn 147 (Alphen–Uithoorn) wordt beter aangesloten op de treinen station Alphen aan den Rijn.
- Lijn 165 (Zoetermeer–Oegstgeest) richting Alphen, gaat beter aansluiten in Hazerwoude–Rijndijk op de 169 ivm de verbinding Hazerswoude–Dorp – Leiden (zie bij streekdiensten).
- Lijn 187 (Oegstgeest–Boskoop via Hazerswoude Dorp) wordt geknipt en gaat een snellere route naar Leiden rijden, maar dan 1x per uur in plaats van 1x per halfuur.
- De stadsdienst wordt uitgebreid met lijn 5 (station–Archeon).
- Stadsdienst 3 en 4 (Station Alphen–bedrijventerrein Molenwetering) wordt iets ingekort.

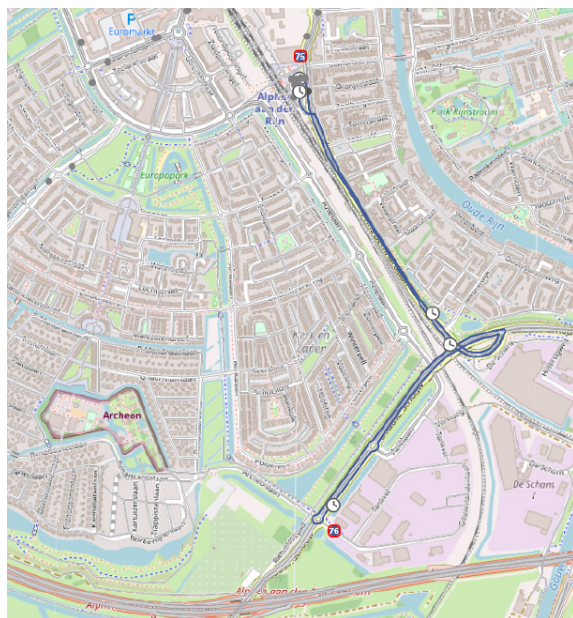
Toelichting wijziging stadsdienst

- De huidige stadslijnen 3 en 4 (station–Kerk en Zanen–Molenwetering) worden iets ingekort om dienstregelingen te kunnen compenseren voor de uitbreiding van het stadsnet met lijn 5 (zie verderop). De bestaande route met bus 165 via de Molenwetering en de Baronie blijft ongewijzigd en ook de halte voor Rijnvicus blijft gehandhaafd en bediend door bus 3 en 4. Kerk en Zanen (west) blijft bereikbaar via bus 3 en 4. Door de verkorting ontstaat een kleiner rondje Kerk en Zanen en het bedrijfsterrein met bus 3 en 4 waardoor er praktisch gezien, vanaf elke halte op deze route (3 en 4), ieder halfuur een bus van en naar het station gaat (zie kaartje hieronder).

Noot: de onderstaande route is een latere aanpassing van de dienstregeling zoals opgenomen in het vervoerplan 2020. In dit plan staat de route van buslijnen 3 en 4 nog als getekend als kleine ronde, waarbij lijn 165 een deel van die route overneemt. Ten opzichte van het in dit vervoerplan opgenomen voorstel, is de onderstaande route een verbetering voor zowel de bereikbaarheid van Rijnvicus als de penitentiare inrichting. Op het vervoerplan is (nog) geen addendum gemaakt.

- De ritten van de lijnen 3 en 4 op de zaterdag verdwijnen. In plaats daarvan komt een pilot voor het 'Vlinder' concept: een deels oproepafhankelijke belbus die 's avonds bij de lijnen 3, 4 en 5 en in het weekend bij 3 en 4 (de 5 rijdt al in het weekend) vanaf de halte naar het station rijdt (bellen) of vice versa (direct op het station instappen). Hiermee wordt ook in de avonden een bus geboden. Dit in tegenstelling tot de huidige dienstregeling die nu eindigt rond 18.30-19.00 uur.
- Door deze aanpassingen kan de stadsdienst uitgebreid worden met een lijn 5 (treinstation–Zeeman–Archeon) die 7 dagen per week een uurdienst gaat rijden over De Schans. Dit verbetert de bereikbaarheid van Alphen Oost, waarmee zowel bedrijven, Archeon als het toekomstige hotel kunnen worden bediend (zie kaartje hieronder).

Toelichting wijziging streekdiensten

- Bij buslijn 147 (Alphen–Uithoorn via Nieuwkoop) vervangt Arriva drie bestaande ritten in de ochtenspits door een snelle bus 247. Deze rijdt vanaf de Kruisweg (N207) via Nieuwkoop naar het station en slaat daarbij enkele haltes over. Vooral de forens vanuit Nieuwkoop richting Alphen zal hiervan profiteren.

- Bus 187 (Boskoop–Leiden) wordt opgeknipt en gaat van halfuur naar uurdienst. Dat betekent een langere wachttijd in Hazerswoude Dorp:
 - o De lijn wordt opgeknipt in 3 delen: lijn 7, 8 en 187.
 - o Lijn 7 en 8 rijden alleen in agglomeratie Leiden (Oegstgeest en Roomburg)
 - o Lijn 187 rijdt op werkdagen van Leiden centraal naar Boskoop en vice versa, zonder Roomburg
 - Dit is een uurdienst, afgestemd op R-net Boskoop
 - Met deze lijn is men 10 minuten sneller in Leiden
 - In het weekend wél door Roomburg
 - Tijdens de spits kan men vanaf Hazerswoude Dorp 1x per uur naar Leiden rechtstreeks (187) én 1x per uur via overstap op Rijndijk (via 380–165/169). Dus is er minimaal 2x per uur een verbinding met Leiden: met en zonder overstap.
 - o Arriva heeft in 2019 middelen ingezet uit het Provinciaal amendement 529 om de halfuurdienst lijn 187 tot eind 2019 te kunnen handhaven. Dit heeft niet geleid tot meer passagiers.
 - o Een snellere busverbinding tussen Hazerswoude–Dorp en Leiden was een wens vanuit het Dorpsoverleg Hazerswoude Dorp, hierin wordt dus door Arriva tegemoet gekomen.
- Met ingang van 20 juli 2019 gaat de buurtbus Boskoop ook op zaterdag van 08.00 – 12.30 uur rijden.
- In het Vervoerplan 2019 ZHN is het plan Lijnennet Zuidplas 2019 opgenomen. Inmiddels is ov-knoop nagenoeg voltooid en rijdt vanaf 19 mei ook RandstadRail lijn 4 van/naar station Lansingerland–Zoetermeer. Ook de Qliners 380, 381 en 383 doen vanaf 19 mei de nieuwe halte aan. De voorgestelde aanpassingen in het lijnennet en de nieuwe dienstregeling Zuidplas 2019 zijn op zondag 14 juli 2019 doorgevoerd. Dit aangepaste en verbeterde plan is vorig jaar in het najaar schriftelijk voorgelegd aan de stuurgroep en daarnaast ook op ambtelijk en bestuurlijk niveau besproken.

De bereikbaarheid van Avifauna per OV is enkele jaren geleden verbeterd door de route van buslijn 1 en 2 deels te verleggen naar Avifauna, zwembad en de Baronie nadat de route elders verkort is. Daarmee is Avifauna per openbaar vervoer beter bereikbaar geworden.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Een beter bereikbare gemeente met een zodanige dienstregeling dat hierdoor een aantrekkelijk en passend aanbod en betere aansluiting ontstaat voor een zo groot mogelijk aantal (potentiele) reizigers.

Kader

- OV-visie Holland Rijnland
- Concessievoorwaarden PZH
- Coalitieakkoord Groene stad met lef!

Argumenten

1. Arriva is als concessiehouder rechtstreeks onder de provincie en is gebonden aan de concessieovereenkomst. Arriva heeft als commerciële partij het voorkomen van het verlies van passagiers en het vermeerderen van het aantal reizigers. Dit houdt in dat de invloed van gemeenten op de voorstellen beperkt is, wat maakt dat niet alle gemeentelijke wensen kunnen worden vervuld en dat soms wijzigingen worden doorgevoerd die ten koste kunnen gaan van een busfrequentie of de nabijheid van haltes.
2. Desondanks er is begrip bij de partijen voor de wederzijdse wensen en beperkingen.
3. Met het huidige vervoerplan wordt tegemoet gekomen aan de wens voor een beter bereikbare gemeente.

Duurzaamheid

Het aanbieden van een goed openbaarvervoerproduct draagt bij aan de keuze bij het reismotief van inwoners en werknemers. Daarmee wordt de concurrentiepositie van het OV ten opzichte van de auto verbeterd.

Participatie

Het vervoerplan is op 10 juli a.s. besproken met het ROCOV, gedeputeerde en de portefeuillehouders Verkeer van de regio's HM en HR. De gemeenten zijn daarbij vertegenwoordigd door de PH's van de regio's.

Financiële consequenties

Voor aanleg en verbetering van de bestaande haltes voor lijn 5 moeten enige voorzieningen worden getroffen. De kosten hiervoor moeten nog worden geraamd. Dekking vindt grotendeels plaats door gebruik te maken van een oude subsidie-uitkering van de provincie waar geen rekening mee is gehouden in de begroting (meevaller).

Vervolg

In het Bestuurlijk Overleg Stuurgroep OV-ZHN van 10 juli 2019 is dit vervoerplan besproken. Vervolgens worden de wijzigingsvoorstellen uitgewerkt tot dienstregelingen. Op het vervoerplan is een kleine aanpassing geweest (zie eerder). De ingangsdatum van de dienstregeling 2020 gaat in per zondag 15 december 2019. Komende tijd wordt gewerkt aan het inrichten van de benodigde bushaltes.

Bijlage(n):

- Vervoerplan Arriva 2020
- Onderzoek bus uit het centrum (Arriva)